

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa B. Z.

przeciwko Szkole Podstawowej im. [...] w L.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, dopuszczenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania w gotowości do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17 września 2024 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 24 marca 2023 r., sygn. akt IV Pa 6/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł wraz z ustawowymi odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanej orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 marca 2023 r., sygn. akt IV Pa 6/22, Sąd Okręgowy w Zamościu w wyniku rozpoznania apelacji wniesionych przez powódkę B. Z. i pozwaną Szkołę Podstawową im. [...] w L. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w

Zamościu z 30 grudnia 2021 r., sygn. akt IV P 7/19 w pkt III, IV i V w ten sposób, że nadał im następujące brzmienie:

„III. 1) ustala, że powódkę B. Z. łączy z pozwaną Szkołą Podstawową im. [...] w L., od dnia 14 listopada 2018 r., stosunek pracy, na stanowisku nauczyciela mianowanego, na czas nieokreślony;

2) nakazuje pozwanej Szkole Podstawowej im. [...] w L. dopuścić powódkę B. Z. do pracy na dotychczasowym stanowisku nauczyciela mianowanego;

3) zasądza od pozwanej Szkoły Podstawowej im. [...] w L. na rzecz powódki B. Z. kwotę 97944 (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset czterdzieści cztery) złotych tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania w gotowości do pracy od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2021 r., z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od kwot wskazanych szczegółowo w sentencji;

IV. zasądza od pozwanej Szkoły Podstawowej im. [...] w L. na rzecz powódki B. Z. kwotę 2880.00 (dwa tysiące osiemset osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. nakazuje pobrać od pozwanej Szkoły Podstawowej im. [...] w L. na rzecz Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego w Zamościu - kwotę 2229 (dwa tysiące dwieście dwadzieścia dziewięć) złotych tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona”.

Ponadto, Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej Szkoły Podstawowej im. [...] w L. na rzecz powódki B. Z. kwotę 46590 (czterdzieści sześć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt) złotych tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania w gotowości do pracy od 1 stycznia 2022 r. do 31 marca 2023 r., z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od kwot i dat szczegółowo wskazanych w sentencji; oddalił apelację powódki w pozostałej części; oddalił apelację pozwanej i zasądził od pozwanej Szkoły Podstawowej im. [...] w L. na rzecz powódki B. Z. kwotę 1.470 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sąd Rejonowy w Zamościu w sprawie z powództwa B. Z. przeciwko Szkole Podstawowej im. [...] w L., o ustalenie istnienia stosunku pracy na podstawie mianowania jako nauczyciela, o ustalenie istnienia stosunku pracy na stanowisku

Dyrektora Szkoły, o dopuszczenie do pracy i wynagrodzenie za okres gotowości do pracy, wyrokiem z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt IV P 7/19:

I. ustalił, że powódkę w okresie od 1 września 2015 r. do 1 czerwca 2016 r. oraz od 2 września 2016 r. do 13 listopada 2018 r. łączył z pozwanym stosunek pracy, przy czym do dnia 31 sierpnia 2017 r. na stanowisku Dyrektora Zespołu Szkół w L., a od 1 września 2017 r. na stanowisku Dyrektora Szkoły Podstawowej im. [...], będącego następcą prawnym Zespołu Szkół w L.;

II. ustalił, że powódkę w okresie od 1 września 2015 r. do 13 listopada 2018 r. łączył z pozwanym stosunek pracy, przy czym do dnia 31 sierpnia 2017 r. na stanowisku nauczyciela mianowanego Zespołu Szkół w L., a od 1 września 2017 r. na stanowisku nauczyciela mianowanego Szkoły Podstawowej im. [...], będącego następcą prawnym Zespołu Szkół w L.;

III. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

IV. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie zniósł;

V. przejął na rachunek Skarbu Państwa opłatę od pozwu.

Apelację od tego wyroku wniosły obie strony postępowania. Powódka zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 18 ust. 1 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 1983 r. Nr 3, poz. 19). Z kolei strona pozwana zarzuciła mu naruszenie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.); art. 189 k.p.c. w związku z art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela; art. 189 k.p.c. w związku z art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 7 ust. 1 i 2 ustawy - Karta Nauczyciela w związku z art. 36 ust. 1 ustawy o systemie oświaty; art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.; art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 316 k.p.c. oraz art. 170 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2017 r., poz. 1369 ze zm.).

Sąd Okręgowy uznał apelację powódki za zasadną w przeważającej części, zaś apelację pozwanej oddalił jako bezzasadną.

Sąd drugiej instancji wskazał, że zasadna jest apelacja powódki, odnosząca się do pkt III zaskarżonego wyroku, w którym oddalono powództwo dotyczące roszczeń o ustalenie, że strony łączy stosunek pracy od 14 listopada 2018 r. (tj. również po dniu 13 listopada 2018 r.), na stanowisku nauczyciela mianowanego, na

czas nieokreślony, o dopuszczenie powódki do pracy na dotychczasowym stanowisku nauczyciela mianowanego oraz o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania w gotowości do pracy od 1 stycznia 2019 r. do dnia orzekania, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W tym zakresie Sąd Okręgowy podzielił zarzuty i ich uzasadnienie, zawarte w apelacji powódki, uznając jej zasadność, z wyjątkami odnoszącymi się do wniosków powódki, co do ustalenia istnienia stosunku pracy od 13 listopada 2018 r., gdy Sąd pierwszej instancji ustalił już jego istnienie do tego dnia oraz wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania w gotowości do pracy w poszczególnych miesiącach - od stycznia 2019 r.

Sąd odwoławczy zauważył, że powódka posiada akt nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego od 6 sierpnia 2001 r. Ten akt został jej nadany - po zdaniu egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Radę Gminy L. - przez Wójta Gminy L..

Stosunek pracy powódki nawiązany ze Szkołą Podstawową w M., w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony, decyzją Wójta Gminy L. z 1 czerwca 2010 r. - na podstawie art. 10 ust. 5a w związku z art. 10 ust. 5 Karty Nauczyciela, uległ przekształceniu w stosunek pracy zawarty na podstawie mianowania.

Zarządzeniem Wójta Gminy L. z 26 sierpnia 2013 r., przedłużono powódce powierzenie stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej w M., na okres kolejnych 5 lat, tj. od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2018 r.

Z dniem 1 września 2015 r. Wójt Gminy L., przeniósł powódkę do pracy w charakterze nauczyciela do Zespołu Szkół w L., na podstawie art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela, zgodnie z którym, nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania może być przeniesiony na własną prośbę lub z urzędu za jego zgodą na inne stanowisko w tej samej lub innej szkole, w tej samej lub innej miejscowości, na takie same lub inne stanowisko.

Z powyższego wynika, że przeniesienie powódki na stanowisko nauczyciela mianowanego, nastąpiło na czas nieokreślony.

Tak było przyjmowane przez pozwaną Szkołę, a wcześniej do 31 sierpnia 2017 r. przez Zespół Szkół w L. oraz organ prowadzący, gdy po odwołaniu powódki z funkcji Dyrektora Zespołu Szkół z dniem 1 czerwca 2016 r. wypłacano jej

świadczenia chorobowe, przydzielono godziny dydaktyczne na rok szkolny 2016/2017 i z dniem 2 września 2016 r. powierzono pełnienie obowiązków Dyrektora Szkoły, na podstawie art. 36a ust. 5 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r., poz. 2230), według którego (obowiązującego od 22 kwietnia 2009 r. do 31 sierpnia 2017 r.). do czasu powierzenia stanowiska dyrektora zgodnie z ust. 2 lub 4 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły wicedyrektorowi, a w szkołach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy.

Burmistrz L. w dniu 20 grudnia 2017 r. udzielił powódce płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, na okres od 22 grudnia 2017 r. do 21 grudnia 2018 r., na podstawie art. 73 ust. 1 Karty Nauczyciela, gdy w świetle tego przepisu, w brzmieniu obowiązującym w dniu rozpoczęcia urlopu, nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć na czas nie określony, po przepracowaniu co najmniej 5 lat w szkole, dyrektor szkoły udziela płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, w wymiarze nie przekraczającym jednorazowo 1 roku.

Ustalenie Sądu Rejonowego, że stosunek pracy powódki na stanowisku nauczyciela mianowanego ustal w dniu 13 listopada 2018 r., z dniem zakończenia urlopu dla poratowania zdrowia, w związku z upływem okresu, na który powierzono jej stanowisko Dyrektora Szkoły, nie zasługiwał, zdaniem Sądu drugiej instancji, na aprobatę, ponieważ ten stosunek pracy nauczyciela mianowanego, został nawiązany na czas nieokreślony, jako kontynuacja stosunku pracy na stanowisku nauczyciela mianowanego w Szkole Podstawowej w M..

Nie przeczy temu okoliczność, że powódka pełniąc funkcję Dyrektora i wykonując wszystkie czynności związane z zajmowanym stanowiskiem, nie miała przydzielonych godzin dydaktycznych, co wynikało z faktu, że wszyscy dyrektorzy szkół z terenu Gminy L., na mocy uchwały Rady Gminy, byli zwolnieni z prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Podkreślenia wymaga również, że nie ma uzasadnienia ustalenie Sądu Rejonowego o wygaśnięciu stosunku pracy powódki na stanowisku nauczyciela mianowanego z dniem 13 listopada 2018 r., gdyż takie ustalenie nie znajduje podstawy prawnej w przepisach Karty Nauczyciela.

W tej sytuacji, zasadnym jest żądanie powódki dopuszczenia jej do pracy na dotychczasowym stanowisku nauczyciela mianowanego. Podstawę prawną roszczenia o dopuszczenie do pracy stanowi art. 22 § 1 k.p., który zobowiązuje pracodawcę do zatrudniania pracownika w trakcie istnienia stosunku pracy.

Powódka po zakończeniu urlopu dla poratowania zdrowia, zgłaszała pozwanej gotowość do pracy, pozostając w tej gotowości do dnia orzekania w sprawie.

W myśl art. 81 § 1 k.p. pracownikowi za czas niewykonywania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, przysługuje wynagrodzenie wynikające z jego osobistego zaszeregowania, określonego stawką godzinową lub miesięczną, a jeżeli taki składnik wynagrodzenia nie został wyodrębniony przy określaniu warunków wynagradzania - 60% wynagrodzenia. W każdym przypadku wynagrodzenie to nie może być jednak niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów.

Ostatnie wynagrodzenie zasadnicze powódki, wynosiło 2681.00 zł miesięcznie i takie wynagrodzenie (do czasu, gdy było wyższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. do 31 grudnia 2020 r.), zostało zasądzone od pozwanej na rzecz powódki, a za kolejne miesiące od stycznia 2021 r. do marca 2023 r., zasądzone kwoty odpowiadające minimalnemu wynagrodzeniu za pracę.

Określając datę początkową opóźnienia, Sąd uwzględnił w szczególności, że dni - 1 stycznia, 1 maja, 1 listopada, są dniami ustawowo wolnymi od pracy (ustawa z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy, Dz.U. z 2020 r., poz. 1920).

W dalszej części Sąd Okręgowy ocenił, że apelacja pozwanej Szkoły nie zawiera uzasadnionych zarzutów.

Sąd Rejonowy nie naruszył art. 36 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, który w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2002 r. do 31 sierpnia 2017 r. stanowił, że szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu powierzono stanowisko dyrektora, gdyż w czasie, gdy powódce powierzano stanowisko Dyrektora, ten przepis jeszcze obowiązywał.

Ostatnim zarządzeniem Burmistrza L. nr [...] z 28 kwietnia 2017 r., powierzono powódce stanowisko Dyrektora Zespołu Szkół w L. od 1 maja 2017 r. do 31 sierpnia 2020 r.

Nie jest zasadny zarzut pozwanej dotyczący naruszenia art. 189 k.p.c. w związku z art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 7 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela.

Powódka miała interes prawny w ustaleniu, że pozostawała z pozwaną w stosunku pracy, na stanowisku Dyrektora Szkoły i pozostaje w stosunku pracy na stanowisku nauczyciela mianowanego, ponieważ w ten sposób usunie stan niepewności, co do jej sytuacji prawnej, jako pracownika - Dyrektora i nauczyciela mianowanego.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 7 lutego 2023 r., I CSK 4243/22, LEX nr 3505641, skuteczne powołanie się na interes prawny, w rozumieniu art. 189 k.p.c., wymaga wykazania przez powoda, że wyrok wydany w tego rodzaju sprawie wywoła takie konsekwencje prawne w stosunkach między stronami, w wyniku których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie, nie będzie budziła wątpliwości, co spowoduje w konsekwencji, iż zostanie usunięta niepewność, co do istnienia określonych praw i obowiązków stron oraz ryzyko ich naruszenia w przyszłości.

Powódka we wskazanym wyżej kontekście, wykazała interes prawny w ustaleniu istnienia stosunku pracy.

Pozostawała i nadal pozostaje w stosunku pracy na stanowisku nauczyciela mianowanego z okresowym, wcześniejszym pełnieniem funkcji Dyrektora Szkoły.

Stosunek pracy na stanowisku nauczyciela mianowanego na czas nieokreślony, został nawiązany między stronami w wyniku jej przeniesienia z dniem 1 września 2015 r., „na stanowisko nauczyciela w Zespole Szkół w L.” przez Wójta Gminy L. - na podstawie art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Wprawdzie art. 18 ust. 4 Karty Nauczyciela stanowi, że przeniesienia nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do innej szkoły dokonuje dyrektor szkoły, do której nauczyciel ma być przeniesiony, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego tę szkołę i za zgodą dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, ale zważywszy, że powódka do 31 sierpnia 2015 r. była nauczycielem zatrudnionym na podstawie mianowania i jednocześnie pełniącym

funkcję Dyrektora Szkoły Podstawowej w M., to w jej przypadku przeniesienia dokonał organ prowadzący obydwie Szkoły, czyli Wójt Gminy L..

Powyższe nie sprowadza nieważności w zakresie stosunku pracy powódki w pozwanej Szkole, gdy faktycznie była traktowana, jako nauczyciel. Wstępnie, w okresie kiedy nie pełniła obowiązków Dyrektora, przydzielono jej 26 godzin dydaktycznych tygodniowo, w roku szkolnym 2016/2017.

Okoliczność, że nie prowadziła tych zajęć, była spowodowana zajmowaniem stanowiska Dyrektora i zwolnieniem z prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Nawet, pomimo nieważności umowy o pracę (w szczególności spowodowanej wadliwą reprezentacją pracodawcy), strony mogą nawiązać (ważnie) stosunek pracy przez czynności dorozumiane, przede wszystkim w następstwie dopuszczenia pracownika do wykonywania pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 13 listopada 2013 r., I PK 94/13).

Nie ma uzasadnienia twierdzenie pozwanej, że powódka porzuciła pracę na stanowisku Dyrektora Szkoły Podstawowej w M., samowolnie „przeniosła sama się” do Zespołu Szkół w L., nigdy nie była Dyrektorem pozwanej Szkoły, a jedynie udawała dyrektora placówki, nie mając ważnego powołania.

Według prawidłowych ustaleń Sądu pierwszej instancji, powódka od 1 września 2015 r., wykonywała faktycznie obowiązki dyrektora - zarządzała Szkołą, podejmowała samodzielne decyzje, zwoływała posiedzenia rad pedagogicznych i realizowała wszelkie inne czynności związane z pełnioną funkcją.

Pozostawała w stosunku pracy, w rozumieniu art. 22 § 1 k.p. i wykonywała zakres zadań wymienionych w art. 7 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela.

Od 1 września 2015 r., posiadała pełnomocnictwo udzielone przez Wójta Gminy, do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy, w zakresie działalności kierowanej jednostki.

Jak przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z 12 lutego 2015 r.. I PK 155/14, OSNP 2016 nr 10, poz. 126. zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o systemie oświaty (obowiązującym do 31 sierpnia 2017 r.) szkołą lub placówką kieruje nauczyciel, któremu powierzono stanowisko dyrektora.

Oznacza to, że stanowisko dyrektora szkoły powierza się nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie przepisów Karty Nauczyciela.

Zgodnie z tą ustawą, nauczyciele zatrudniani są - co do zasady - na podstawie mianowania, z czego wynika, że nauczyciel, któremu powierzono stanowisko dyrektora szkoły, pozostaje nadal nauczycielem mianowanym, któremu dodatkowo powierzono stanowisko dyrektora szkoły na czas określony terminem sprawowania tej funkcji kierowniczej.

Powierzenie nauczycielowi stanowiska dyrektora szkoły oraz odwołanie go z tej funkcji następuje w drodze czynności prawa pracy, których ocena pozostaje w kompetencji jurysdykcyjnej sądów pracy.

Nawiązanie i rozwiązanie dyrektorskiego stosunku zatrudnienia jest czynnością z zakresu prawa pracy, którą podejmuje organ działający w imieniu i na rzecz pracodawcy (organ prowadzący szkołę) w celu wywołania zobowiązaniowych skutków prawnych związanych z powierzeniem lub odwołaniem nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły.

Wyroki sądów administracyjnych nie mogą rozstrzygać o istnieniu pomiędzy pracownikiem a pracodawcą zobowiązaniowych więzi pracowniczych, które wynikają z powierzenia nauczycielowi stanowiska dyrektora szkoły lub pozbawienia go tej kierowniczej funkcji.

Weryfikujące sferę publicznoprawną skutki orzeczenia administracyjnosądowego nie przenoszą się na pracowniczy stosunek powierzenia nauczycielowi okresowego sprawowania funkcji kierownika szkoły oraz odwołania go z kierowniczego stanowiska zatrudnienia.

Wyrok sądu administracyjnego w sferze administracji publicznej nie może rozstrzygać o istnieniu pracowniczego stosunku zatrudnienia na kierowniczym stanowisku w szkolnictwie.

W tym zakresie trafnie argumentuje się, że akceptacja koncepcji nieważności odwołania ze stanowiska dyrektora szkoły na podstawie orzeczenia sądu administracyjnego, jako sankcji wywołującej skutek również. w sferze prawa pracy, prowadziłyby do skutków niemożliwych do zaakceptowania.

Nie jest trafny zarzut apelacyjny pozwanej, co do naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 327¹ § pkt 1 i 2 k.p.c. Pytania postawione przez pozwaną, dotyczące przedmiotu określonego cyt. przepisem, znajdują odpowiedź w dokumentach

zawartych w aktach osobowych powódki, które zostały wskazane, z podaniem nr karty, w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Wbrew zarzutowi pozwanej, Sąd pierwszej instancji nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c., ponieważ odnośnie kwestionowanego przez pozwaną okresu od 1 września 2015 r. do 13 listopada 2018 r., prawidłowo ustalił istnienie w tym czasie stosunku pracy powódki na stanowisku nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania oraz na stanowisku Dyrektora w okresach od 1 września 2015 r. do 1 czerwca 2016 r. i od 2 września 2016 r. do 13 listopada 2018 r.

Nie są również trafne zarzuty pozwanej dotyczące naruszenia art. 316 k.p.c. i art. 170 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r., poz. 259 ze zm.).

Zarzut naruszenia art. 316 k.p.c., nie został przez pozwaną uzasadniony, natomiast co do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 170 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zaakcentować należy, że orzeczenia podejmowane w trybie administracyjnym, w tym wyroki sądów administracyjnych, nie mogą rozstrzygać o istnieniu pomiędzy pracodawcą a pracownikiem zobowiązaniowych więzi pracowniczych, które wynikają z powierzenia nauczycielowi stanowiska dyrektora szkoły lub pozbawienia go tej kierowniczej funkcji. Nawiązanie i rozwiązanie dyrektorskiego stosunku zatrudnienia jest czynnością z zakresu prawa pracy, którą podejmuje organ działający w imieniu i na rzecz pracodawcy (organ prowadzący szkołę). Wyroki sądów administracyjnych nie mogą rozstrzygać o istnieniu pomiędzy pracownikiem a pracodawcą stosunku pracy, w tym na kierowniczym stanowisku dyrektora szkoły.

Z przedstawionych względów Sąd Okręgowy ocenił, że apelacja powódki jest zasadna i zmienił zaskarżony wyrok w pkt III, IV i V. Na podstawie art. 383 k.p.c., Sąd Okręgowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 46.590 zł tytułem wynagrodzenia za dalszy okres pozostawania w gotowości do pracy - od 1 stycznia 2022 r. do 31 marca 2023 r. Apelację pozwanej zaś Sąd drugiej instancji oddalił w całości.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła skargą kasacyjną pozwana w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 (nieważność postępowania) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że zaskarżony wyrok został wydany w warunkach nieważności postępowania - z uwagi na wadliwy skład Sądu drugiej instancji (art. 379 pkt 4 k.p.c.) z uwagi na zastosowanie art. 15zszs¹ ust 1 pkt 4) ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1090), która to regulacja jest sprzeczna z przepisami art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zw. z art. 367 § 3 k.p.c., co spowodowało nieważność postępowania zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego (III PZP 6/22) stanowiącą zasadę prawną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o:

1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, zgodnie z normami prawem przewidzianymi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.

W niniejszej sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, bowiem należy wziąć pod uwagę, że w uchwale Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22 (OSNP 2023 nr 10, poz. 104) rzeczywiście stwierdzono, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 z późn. zm.) ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Sąd Najwyższy postanowił nadać cytowanej uchwale moc zasady prawnej, jednak jednocześnie ustalił, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia, tj. od 26 kwietnia 2023 r.

Wyrok Sądu drugiej instancji został w niniejszej sprawie wydany w dniu 24 marca 2023 r., a zatem niewątpliwie przed wydaniem wspomnianej uchwały przez Sąd Najwyższy. Wobec zatem ograniczenia skutków uchwały *ex nunc* nie ma ona zastosowania w przedmiotowej sprawie, co oznacza, że postępowanie w rozpoznawanej sprawie nie było dotknięte nieważnością.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

[SOP]

r.g.

